

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luonnontuotealan toimialakatsaus

Sirkku Wacklin

Pohjanmaan ELY-keskus 4.11.2021
TEM toimialapalvelu, luonnontuoteala

Ajankohtaista toimialalta

- Luonnontuotealan toimialaraportti julkaistaan 8.12.2021 ruoka- ja luonnontuotealan Kuluttajaa kuunnellen-vuosiseminaarissa, ilmoittautumislinkki: <https://ty.fi/vuosiseminaari-0812>
- Toimialaraporteissa käsitellään ja analysoidaan toimialojen rakennetta, markkinoiden kehitystä, toimialan yritysten taloudellista tilaa ja tulevaisuuden näkymiä
- Lähteinä on käytetty viimeisintä saatavilla olevaa tilastoaineistoa ja toimialan yrittäjien, yritysten ja alan keskeisten toimijoiden näkemyksiä
- Luonnontuoteala kytkeytyy moniin muihin toimialoihin, jonka vuoksi luonnontuotteiden osuuden määrittely muusta liiketoiminnasta on joidenkin yritysten osalta vaikeasti arvioitavissa. Tämän vuoksi toimialan kehitystä on vaikea seurata käyttämällä pelkästään perinteistä TOL 2008-toimialaluokitusta
- Tämän vuoden toimialaraportissa toimialan yritysanalyysin pohjana käytetään ensimmäistä kertaa Business Finlandin suorittamaa analyysiä, jossa hyödynnetään tekoälypohjaista Vainu-tietokantaa, joka tuottaa tietoa yritysten www-sivujen perusteella. Vastaavaa menetelmää on käytetty syyskuussa julkaistussa Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen ”Tapahtuma-alan rooli Suomen taloudessa”-julkaisussa

Kuluttajaa kuunnellen

Ruoka- ja luonnontuotealan vuosiseminaari
8.12.2021

Kuluttajaa kuunnellen -vuosiseminaarin järjestävät yhteistyössä valtakunnallinen Ruokasektorin koordinaatiohanke ja TEM Toimialapalvelut.

Aamupäivällä ohjelmassa on kuluttajanäkökulmasta lähiruoan, luomun ja luonnontuotteiden ajankohtaisia kuulumisia. Iltapäivällä kuullaan muun muassa leipomoteollisuuden ja luonnontuotteiden toimialakatsausten tuloksia.

Aika: Ke 8.12.2021 kello 10-15.30 (aamukahvi klo 9.15-10)
Paikka: Valtiovarainministeriön kokouskeskus, Paja-sali, Mariankatu 9, Helsinki / Etäyhteys
Kohderyhmä: Elintarvikealan ja ruokasektorin yrittäjät, kouluttajat, kehittäjät, rahoittajat ja muut kiinnostuneet
Ilmoittautuminen: Tilaisuus toteutetaan hybridinä (verkossa ja paikan päällä). Kerro ilmoittautumisen yhteydessä, millä tavoin osallistut – **ilmoittaudu viimeistään 29.11.2021: ty.fi/vuosiseminaari-0812**

Kaikille ilmoittautuneille lähetetään lisätietoja ja osallistumislinkki ennen tilaisuutta.
Tervetuloa!

Lisätietoja:
 Projektipäällikkö Päivi Töyli, paivi.toyli@utu.fi, www.aitojamakuja.fi
 Toimialapäälliköt Leena Hyrylä, leena.hyryla@ely-keskus.fi ja Sirkku Wacklin, sirkku.wacklin@ely-keskus.fi, www.tem.fi/toimialapalvelu
 Kehittämispäällikkö Katri Lehtonen, TEM, katri.lehtonen@gov.fi
 Erityisasiantuntija Petri Koskela, MMM, petri.koskela@gov.fi

Kuvat: MMM Kuvapankki (sivu 1), Suomen Leipuriitto/Elna Mattikainen (sivu 2)

OHJELMA

9.15 – 10.00 Aamukahvi

10.00 – 12.00 Lähiruokaa, luomua ja luonnontuotteita
 aamupäivän puheenjohtaja projektipäällikkö Päivi Töyli, Turun yliopiston Brahea-keskus
Tervetuloa!
Miten suhtautuminen ruoan kotimaisuuteen ja lähiruokaan on muuttunut?
 Tutkimuspäällikkö Merja Lintunen, Taloustutkimus
Mitä kuluttajat ajattelevat luomusta? Luomun kuluttajabarometrin tuloksia
 Toiminnanjohtaja Aura Lamminparras, Pro Luomu ry
Palkkasvit pellolla ja pöydässä – kohtaavatko tuottajien ja kuluttajien näkemykset?
 Tutkija Kirsi Korhonen, Luonnonvarakeskus
Kaksi yritystä yhdeksi – kuinka välttää yrityskauppojen sudenkuopat
 Tuotepäällikkö ja partneri Katja Misikangas, Arctic Warriors Oy
Elintarvikeviemien osajien koulutus
 Yrittäjyyden yliopettaja Tarja Römer-Paakkanen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk

12.00 - 13.00 Tauko, tarjolla kahvia suomalaisen kera klo 12.30 alkaen

13.00 – 15.30 TEM Toimialapalvelut: Elintarvike- ja luonnontuotealan vuosiseminaari
 iltapäivän puheenjohtaja kehittämisspäällikkö Katri Lehtonen, työ- ja elinkeinoministeriö
Avaus
 Kehittämispäällikkö Katri Lehtonen, työ- ja elinkeinoministeriö
Toimialat talouden kehitymisessä
Satojen leipomoiden Suomi – toimialaraportin ja elintarviketeollisuuden pk-toimialabarometrin julkaisu
 Toimialapäällikkö Leena Hyrylä, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Jaloittelutauko
Leipomo Rosten - Suolaista ja makeaa uudistuvasti
 Toimitusjohtaja Kari Meltovaara, Leipomo Rosten Oy
Tulevaisuuden luonnontuoteala - toimialaraportin julkaisu
 Toimialapäällikkö Sirkku Wacklin, Pohjanmaan ELY-keskus
Kansainvälistyvä elintarvikeala
 Head of Food Program Esa Wrang, Food from Finland, Business Finland

15.30 Yhteenveto/Tilaisuus päättyy

Toimialan näkymiä

- Koronapandemia on vahvistanut luonnontuotealan kasvuun liittyviä trendejä
- Luonnontuotealan kasvu sekä kotimaassa että kansainvälisesti pohjautuu kasvaviin trendeihin kuten luonnonmukaisuus, ekologisuus, puhtaus, terveellisyyden tavoittelu, pohjoismaisuus ja arktisuus
- Koronapandemia on lisännyt luonnontuotteista valmistettujen tuotteiden myyntiä verkossa ja yritykset ovat kehittäneet verkkomyyntikanaviaan
- Kasvuun vaikuttanut marjojen ja sienten hyödyntämisen ohella myös kiinnostus muiden luonnontuotteiden kuten koivun mahlan ja kuoren, kuusenkerkän sekä villiyrттien kaupalliseen hyödyntämiseen elintarvike- ja juomasektorin lisäksi myös kosmetiikassa sekä lääkinnällisissä korkeamman jalostusasteen tuotteissa

Toimialan näkymiä

- Elintarvike- ja juomateollisuudessa olisi kiinnostusta hyödyntää kaupallisesti esimerkiksi kuusenkerkkää, mutta pullonkaulana on raaka-aineen riittävä ja tasalaatuinen saatavuus
- Metsistä saatavien luonnontuotteiden osalta toimivan ja tehokkaan raaka-aineketjun puute merkittävä este raaka-aineiden hyödyntämiseen
- Alan yritykset usein mikroyrityksiä, liiketoiminnan kehittämisen resurssit rajallisia
- Yritysryhmille tarkoitettujen rahoitusvälineiden entistä tehokkaampi hyödyntäminen raaka-aineketjujen kehittämiseen ja yritysten verkostoitumisen edistäminen tärkeää
- Luonnontuoteala entistä vahvemmin mukana Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaluonnoksessa 2023-2027